

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Conoval Igor* în numele inculpatului *Vieru Alexandr*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Vieru Alexandr xxxxxx, născut la xxxxx, născut și domiciliat în s. xxxxx.

Termenii de examinare:

prima instanță: 22.10.2019 – 03.03.2021;

instanța de apel: 08.04.2021 – 29.11.2022;

instanța de recurs: 25.05.2023 – 28.06.2023.

Asupra motivelor recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 03 martie 2021, *Vieru Alexandr xxxxx* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **7** (șapte) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată *Sinica Nicolae* și s-a încasat de la inculpatul *Vieru Alexandr* în beneficiul lui *Sinica Nicolae* prejudiciul material în sumă de **5988** (cinci mii nouă sute optzeci și opt) lei și prejudiciul moral în suma de **10000** (zece mii) lei.

S-a încasat de la inculpat în beneficiul Statului, cheltuielile judiciare în sumă de **1200** (una mie două sute) lei.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Vieru Alexandr, la 04.05.2019, aproximativ în jurul orelor 1320, aflându-se la domiciliul ce-i aparține, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, având concentrația de alcool de 1,22 mg/l, fapt confirmat prin tichetului Drager 6810, din 04.05.2019, în urma unei cerți apărute între el și *Sinica Nicolae xxxx*, luând în mână o greblă după care o sapă, i-a aplicat ultimului câteva lovituri în regiunea toracelui și abdomenului, în urma cărui fapt victimei i-a fost cauzate leziuni corporale conform Raportului de expertiză medico-legală nr.201902D1937 din 12.09.2019, sub formă de traumă închisă toraco-abdominală manifestată prin leziunea splinei cu ruptura acesteia la nivelul hiliului lienal soldată cu splino-ectomie hemo-peritoneum în volum aproximativ 1500 ml, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice cu unui obiect contondent dur, posibil în timpul și

circumstanțele indicate. Aceste leziuni corporale prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, acțiunile inculpatului Vieru Alexandr au fost încadrate juridic în baza art.151 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*”

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul Vieru Alexandru a declarat apel prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, deoarece are la întreținere doi copii minori care au nevoie de îngrijirea părintească.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat, și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Vieru Alexandru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a reținut că, deși Vieru Alexandr nu a recunoscut vina, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate a fost confirmată prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și anume prin declarațiile părții vătămate *Sinica Nicolae*, declarațiile martorilor *Railean Vera*, *Vieru Oleg*, *Ceban Larisa*, *Vieru Natalia*, *Negoț Cătălin*, precum și prin *procesul verbal de cercetare la fața locului cu planșa fotografică*(f.d.20-23); *ordonanța de recunoaștere a corpurilor delictive la cauza penală din 16.09.2019*, unde a fost recunoscut ca corp delict o greblă și o sapă, recunoscute în calitate de corp delict la data de 16.09.2019, care se află spre păstrare, în Camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Căușeni, din data de 25.09.2019, conform chitanței de predare primire a corpurilor delictive nr. 109 (f.d.24); *Raportul de constatare din 08.08.2019* și *Raportul de expertiză medico-legală nr.201902D1937 din 12.09.2019*, potrivit cărora *Sinica Nicolae* a primit leziuni corporale sub formă de traumă închisă toraco-abdominală manifestată prin leziunea splinei cu ruptura acesteia la nivelul hiliului lienal soldată cu splinoectomie hemoperitoneum în volum aproximativ 1500 ml, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice cu unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate. Aceste leziuni corporale prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă (f.d.74-81).

Instanța de apel a apreciat argumentele părții apărării privind nevinovăția inculpatului ca fiind declarative, având scopul de a evita răspunderea și pedeapsa penală, întrucât din probele cercetate în cadrul examinării cauzei, inclusiv din declarațiile părții vătămate, martorilor și înscrisurile anexate la materialele cauzei, rezultă cu certitudine vinovăția inculpatului, iar careva temeuri pentru achitarea acestuia în speță nu se atestă. Mai mult ca atât, sentința a fost contestată doar în partea individualizării pedepsei penale.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a statuat că, prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, consfințite în art.61 alin. (2) Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta infracțională săvârșită, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Astfel, instanța de apel a notat că infracțiunea săvârșită de inculpat, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, în privința inculpatului nu s-au stabilit circumstanțe atenuante, iar în calitate de circumstanțe agravante s-a reținut săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate.

Sanctiunea art.151 alin.(1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 ani la 10 ani.

Instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei prima instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de personalitatea inculpatului, care la locul de trai se caracterizează mediocru, deseori a fost chemat la organele poliției nu se bucură de autoritate printre consăteni, servește abuziv băuturi alcoolice, anterior a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) din Codul penal, la 5 ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei, cu termenul de probă de 2 ani. Potrivit cazierului contravențional, în anul 2019, a fost sancționat în baza art. 354 Cod contravențional cu amendă în sumă de 1500 lei, care nu a fost achitată.(f.d.58-72). Inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, nu s-a căit sincer de cele comise, fiind în stare de ebrietate a săvârșit cu intenție o infracțiune ce face parte din categoria celor grave.

Prin urmare prima instanță corect a ajuns la concluzia că, la caz doar pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 7 ani, cu executare reală, va fi aptă să conducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or o altă pedeapsă mai blândă nu ar atinge scopul pedepsei penale consacrat la art. 61 din Codul penal.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, avocatul *Conoval Igor* în numele inculpatului Vieru Alexandr, invocând temeiul de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului ordinar avocatul a invocat că instanțele de fond i-au stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră, fără a ține cont de personalitatea inculpatului și cumulul de circumstanțe atenuante cum ar fi: contribuirea la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției și căința sinceră de cele comise, săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin familial și personal (Vieru Alexandr nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere 2 copii minor).

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul *Guțan Pavel* a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile expres stipulate în textul normei vizate.*

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat în calitate de temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând decizia contestată prin prisma temeiului invocat, Colegiul penal atestă că acesta nu este aplicabil speței, întrucât decizia instanței de apel este motivată și întemeiată legal, și în sensul respectiv se evidențiază următoarele raționamente.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.*

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal conchide că instanța de apel a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă aplicată fiind corespunzătoare practicii judiciare pentru respectivele categorii de infracțiuni, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Vieru Alexandru.

Colegiul penal consideră că sunt neîntemeiate argumentele apărării potrivit cărora la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Vieru Alexandru, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, precizând astfel că inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră.

În sensul celor menționate supra, Colegiul penal reține, că instanța de apel corect a evidențiat, că Vieru Alexandru potrivit materialelor cauzei, nu este la prima abatere penală, or potrivit sentinței Judecătoriei Căușeni din 30 noiembrie, anterior a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei, pe un termen de probațiune de 2 ani. Potrivit cazierului contravențional, în anul 2019, a fost sancționat în baza art. 354 Cod contravențional cu amendă în sumă de 1500 lei, care

nu a fost achitată.(f.d.58-72). La locul de trai se caracterizează negativ, nu este angajat în câmpul muncii Inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, nu s-a căit sincer de cele comise, fiind în stare de ebrietate a săvârșit cu intenție o infracțiune ce face parte din categoria celor grave.

Prin urmare, instanța de apel corect a statuat, că reeducarea și corectarea inculpatului poate avea loc doar în exclusivitate prin stabilirea în privința acestuia a unei pedepse privative de libertate.

Analizând circumstanțele cazului ce se referă la fapta infracțională și personalitatea inculpatului în raport cu decizia contestată, Colegiul penal a stabilit că decizia nu conține nici una din erorile invocate, pedeapsa fiind stabilită în limitele legale, fiind corect aplicate prevederile art. 75 Cod penal, iar prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, așa după cum se solicită în recursul apărării, nu va putea fi atins scopul pedepsei penale prevăzut în dispoziția art. 61 Cod penal.

Mai mult ca atât, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Conoval Igor* în numele inculpatului Vieru Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Vieru Alexandr xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **27 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu